

دادگایی و ئیعدامی سەدام جی بە جی کرا ئەی شاگردەکانی،،،؟

حەمە کەریم

ساحەى سیاسى عێراق وا لەگریژەنە چوو ، تەنانت حاکمانى دەسەلاتداریش نازان بەرەو کوێ مل دەنن ، یان بە مانایەکی تر ئەوانەى ئەمڕۆ لەناو ئەو دەولەتە کاریکاتۆریەدا بەشداریان هەر بە سوونە ، شیعه ، کورد ، تورکمان ، ئاشوری ، ، ، هتد خویشیان هیچ ئاسۆیەکی پوونیان نیە ، نازان تا چەند رۆژی تر نەفەس دەدەن ، رەوتی کۆنەپەرەستانی قەومی و مەزەهەبی و تەیافەگەری کۆڵەکەى پێک هێنانى ئەو دەولەتەن ، کە هەریەکەیان بگریت لەبەرەمبەر ئەوانى تردا لەسەنگەر پتەوکردنایەو هەریەکە لەوانە لەبەرەبەر یەکدی بە دەیان و سەدان کێشەى سیاسیان هەیهو لە کۆششى ئەوهدان کە بتوانن تەسفیەى ئەوى تر بکات ، هەموو لە سەعاتى سفردان لە بۆ هێرش بردنە سەر سەنگەرى هاوپەیمانی بەرامبەرى ، و درێژەى تەمەنى ئەوان گەرەنتى تاکە دەقەیهەکی نیە ، شیعه و سوونە ئەو لەدوای ئیعدامى سەدامەو کە بە هوتاف کێشانی رەوتى کۆنەپەرەستانەى سەدریەکان و موقتەداکان ئیعدام کرا ئەوا بۆتە زامیک و بەسەر دلى سوونەکانەو ، ئەم کردارە زەنگى هەلگیرساندنى شەریکی سەرتاسەریە لە نیوان سوونەو شیعه دا ، یان مەسەلەى کەرکوک بەیانى هەلگیرساندنى شەرى نیوان شیعهو سەرانى ناسیونالیستی کوردە. مەسەلەى ئیعدامى سەدام موژدەى هێنانى عەدالەتى کۆمەلایەتى نابیت و نابیتە هۆى کۆتایى توندوتیژی ، بەلکە پەردەیهەکی تری ئەو شانۆیەیه کە سەدام دەرھینەرى بوو ، سەرکوت ، بچ مافى ، نابەرەبەرى ، هەلاوردنى ئینسانەکان لەیەکترى بە بیانوى شیعهبوونى یان کوردوتورکمانئاشورى بوونى ، یان سوونە بوونى ، ئەمانە ئەو دەرەنجامانەن لەسایەى ئەم سیستەمە نوێیەدا هاتۆتە کایەو ، سەرکوتى ژنان لەژێر ناوی پاراستنى دینی ئیسلام و دەست لەناو دەست نانی سەرچەم کۆنەپەرەستانی ناو بازنەى عێراق ، ئەگەر کەمیک بەباگراوندى تەمەنى سەرانى دەولەتى عێراقدا رۆچینە خواری ئەوا هەریەکە لەمانە میژووویەکی خۆی هەیه ، میژوووى سەرانى ناسیونالیستی کورد ئەو هەمیشە لەئامیزى دەولەتانی دژ بە کێشەکەى خۆیاندا بوون ، یان لەئێران یا لە تورکیا یا لەسوریا یا لەگەل سەدامدا زوربەى کات لەسەر میژى گفتوگۆ بوون و ساتوسەودایان هەبوو ، یان لە دواى راپەرینەو کەوتونەتە تالان و برۆى سەرۆت و سامانى کۆمەلگاو ، دزی و گیرفان پر کردن بۆتە سوونەتیکى رۆژانەیان ، وە خەلکیش لەبەرەمبەر بيمافی و نەبوونى ئەمنیەت و پینداویستیهکانیان بە هەزارانیان رۆژانە دەرژینە سەر شەقامەکان و وەلامەکانیشیان بۆ ئەو داوايانە گوولەى گراوى بوو بەرەو سنگى خەلکى راپەریو ، یان شەریکی کۆنەپەرەستانەى نیوان دوو زلەپزەکەى پارتى و یەکیەتى کە تارادەى تەسفیەى یەکدى و لەشکرکێشیان لەولاتانى دژ بە خەلکى کوردستانەو هینایە سەر یەکتر ، کە بە پژانى خوینی هەزاران خەلکى و ئاوارەیی هەزاران خیزان و شیواندنى شیوهى دیموگرافى دانیشتوانى کوردستان کۆتایى هات ، گەرە کردنى قەبارەى زیندانەکان و کردنەوى زیندانى ژنان و کوشتن و تیرۆر کردنى دەیان وسەدان تاکی نەیار بەخۆیان و قەلەو کردن و گووش کردنى هیژى تیرۆریستی و بەردانە گیانى خەلکى ئازادى خوازو شۆرشگێر و تیرۆرى چەندین تاکی چەپ و کۆمۆنیست لەژێر ناوی پاراستنى سوونەتى ئیسلام و رازیکردنى دلى دەولەتانی دراوسێ ، کوژرانى هەزاران ژن لە ژێر ناوی ناموسپەرەستى ، وە برسێتەى و گرانی نەبوونى ئازادى سیاسى و پیتشیل کردنى سەرەتایترین مافە دیموکراسیەکان و ئاوارە بوونى سەدان هەزار لاوى کورد لە کوردستانەو بەرەو هەندەران ، ئەمانە دەرەنجامەکانى سیاسەتى

كۆنەپەرەستانەنى قوتابخانەنى كوردايەتى بوون ، ئەمانەنى لە كوردستان حوكم دەكەن مېژووويەكى پەرەسەرورەيان نىيە بۇ خەلكى كوردستان ، بەلكە مېژووويەكى خويىناويان ھەيە ، تارادەنى ئەوھى ھاوكارى كەردنى دەولەتەنى كۆنەپەرەستى دراوسى بېوھ سوونەتەكى پۇژانەيان ، وھ دەست تەكەلاوكەردن لەگەل پۇژىمى سەدام و دراوسىكاندا بېوھ سوونەتەكى پىرۇژ ، تا ئەوھى بە ئاشكرا پۇژانە سات وسەودايان لەگەل سەدام دەكرد و وايان كەردبوو مامەلەكەردن لەگەل حكومەتى مېرى بېوھ كارىكى پىرۇژ بەناوى ئالوگۇرپى بازىرگانىيەوھ . يان ئەو دۆزەخەنى كە لە ناوھند و باشوورى عىراقدا بەدەستى سوونە وشىيەوھ داخراوھ ، كە بە كۆتايى ھاتنى گيانى دەيان ھەزار كەس تا ئىستاش لە بەردەوامىدايە ، كۆتايى نەھاتوھ ، كۆنەپەرەستەكانى شىيەوھ سونى مەزھەب كە ھاوپەيمانى سەرانى كوردستانن لە پىك ھىنانى ئەو حكومەتەدا ، وھ دارشتنى چەند قۇليانەنى ئەم ھىزە كۆنەپەرەستانە لە دەستوورىكدا كە ئەسلەن تەعبىر لەخواست و ئاواتەكانى خەلكى بەشمەينەتى كوردستان و عىراق ، بەلكە سەرف دەستوورىكە كە كۆپىيەنى ئىرانى ئىسلامىيەو ئىنسان تىايدا ھىچ ئازادىيەكى نىيە وتەنھا كۆنەپەرەستانى پان ئىسلامىزم تەراتىنى تىدا دەكەن ، وھ لە بەندى يەكەم وھ تا ئەخىر وەستانەوھىيە بەرامبەر مافى ئىنسانەكان .

بىيىنە سەر ئەسلى مەسەلەكە كە دەولەتەنى زلھىزى دنيا بەويتەنى ئەمريكا و برىتانىا كە دروستكەرى ئەم بارودۇخەن لە ئەمپۇرى عىراقدا ، كە مېژوووى ئەم دوو دەولەتە لەسەرچەم جىھاندا تەنھا ئىنسان كوشتنەو برسىكەردنى مليونان ئىنسانى سەر پووى زەمىنە ، وھ نوپىنەرانى ئەم دوو دەولەتەش لە كوردستاندا پارتى ويەكەيتى و سەرچەم تەيفە كۆنەپەرەستەكانە ، ئەوھى كە بىپارى خەلكى سەرچەم جىھانە لە ناوبەردنى بۇش و بلىرە ، وھ ئىعدام كەردنى ئەوانە بەر لەھەموو كەس و تاكىك ، پاشان شاگردەكانى سەدامى دىكتاتور ، واتە دەبىت پۇژىك بىت خەلكانى جىھان سەرچەم دىكتاتورەكانى جىھان خۇيان و شاگردەكانىيان لەناو قەفەسى تاوان دا كۆبەنەوھو يەكەيەكە بىيان ھىننە بەردەم دادگايەكى عادىلانەو تاتۇلەنى سەرچەم بىتاوانانى جىھان بكرىتەوھ .